

drukker. Sommige mannen vreesden daarover de volgende dag de grootste heibel. "Ze breken je de benen". Maar andere verwachtten het tegengestelde. Ze gingen uit van wat Marja Meerburg thans samenvat in de woorden "Het streven naar bevrijding is altijd aanwezig". 'n Boel mannen kunnen zich dat inderdaad nauwelijks voorstellen. Deze waren dan ook nogal overrompeld door de spontane bijval die de volgende dag in de aula opklonk. Niet verwacht. Het beeld van wat men dacht dat er omging in VVH-vrouwen diende gecorrigeerd.

Verontwaardigd gemompel steeg zelfs uit de zaal vol vrouwen op toen de bijbeltekst geprojecteerd werd die Kuyper passend had geacht als motto boven het hoofdstuk "De Vrouw" in Pro Rege (1912):

"En Adam is niet verleid geworden; maar de vrouw, verleid zijnde, is in overtreding geweest". (1 Tim. 2:14)

De reactie had Kuyper ongetwijfeld versterkt in zijn mening dat vrouwen (hoewel z.i. de Schrift gemeenlijk hoger stellend dan de man) als ze in de Bijbel toekomen aan passages die "heur plaats in het leven" aanwijzen, liefst iets vluchtiger heenlezen over wat geschreven staat. "Het luidt dan ook soms zoo kras hard", broemt Kuyper meewarig, maar hij deed Paulus' opmerkingen niet als "mannenpraat" af, zoals in de dia-serie gebeurde. Integendeel, "Hierdoor is de macht van de vrouw tegenover den man verminderd, maar aan niemand anders dan aan de vrouw zelve is dit te wijten", meende hij. En blijkens een bericht in Trouw van 24 november '84 denken de baptisten in de VS er nog zo over. Vrouwen komen niet voor een kerkelijk ambt in aanmerking omdat

Eva de eerste was die zondigde is het nog steeds heersende maar inmiddels fel omstreden standpunt.

Ruether

Er is voor Rosemary Radford Ruether in de VS nog heel wat werk aan de winkel, niet alleen in haar eigen (r.k.) kerk.

Aan deze religieuze feministe wijdt Denise Dijk een opstel in het boek onder de titel "Daar helpt geen lieve vader aan". "Binnen de roomskatholieke en protestantse kerken in de Verenigde Staten is een revolutie gaande", meldt ze. "Een brede beweging van christenfeministen, bestaande uit leken, religieuzen en feministische theologen zijn de strijd aangegaan met de patriarchale cultuur-theologie en kerken. Ze zoeken en vinden bondgenoten, die met haar iedere vorm van overheersing en onderdrukking afwijzen met een beroep op de oorspronkelijke bevrijdende boodschap van Jezus."

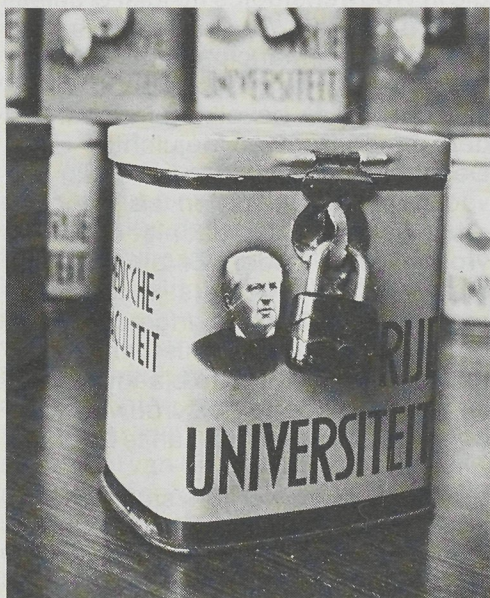
"Een dergelijke analyse slaat in als een bom", schrijft Denise Dijk. "Op deze manier heeft de beweging immers een aanknopingspunt om het patriarchale karakter van bijbel, geloof, kerk en klerikale hiërarchie te ontmaskeren en te bekritisieren".

De aanhang van Ruether strekt zich tot ver buiten de rooms-katholieke kerk uit. Ze is thans hoogleraar aan een protestantse theologische faculteit, het Garret-Evangelical Theological Seminary in Evanston, Illinois.

Toen de VU 100 jaar bestond nodigde de Theologische Faculteit haar in 1980 uit voor een serie lezingen, die een week lang een goed gevulde VU-aula opleverde (zie VU-Magazine, nov. '80). "Vertrouw geen theoloog die niet kan koken", had ze vooraf gezegd daarmee iedereen uitnodigend het element in de traditionele theologie te ontmaskeren, dat slechts de kwalificatie "mannenpraat" verdient, om niet te zeggen: "onchristelijke mannenpraat".

Rosemary Radford Ruether, sprekend in de VU

„'n toonaangevend vrouwenonderdrukker..."

Over de activiteiten van Rosemary Radford Ruether maken de Amerikaanse bisschoppen zich heel wat zenuwachtiger dan over de feministische spiritualiteitsbeweging, die de kerk als onherstelbaar seksistisch heeft afgeschreven. De Bijbelse boodschap voert volgens Ruether tot de conclusie dat het patriarchaat in regelrechte strijd is met het evangelie. De kerken dienen terug te keren naar hun oorspronkelijke boodschap en daarnaar te handelen. Met het weren van vrouwen uit de priesterambt zit de r.k. kerk fundamenteel fout. En het patriarchaat is voor Ruether niet slechts een verschijnsel dat vrouwen onderdrukt maar een totale structuur van een "maatschappij waarin de Vader heerst".

Een van de verdiensten van het boek "Vrouwen, religie en macht" is o.a. dat het beeldvergruizelend werkt ten aanzien van de islam. Niet ontkend kan worden dat ook Mohammed hanige teksten heeft gedictieerd voor de Qur'an ("De mannen zijn opzichters over de vrouwen (...) zij van wie gij opstandigheid vreest, vermaant haar en vermijdt haar op de rustplaatsen en slaat haar"), maar uit het hoofdstuk "Islamisering, vrouwen en macht" van Harry Mintjes kan men leren dat er in Pakistan sinds jaren een interpretatiestrijd over de Qur'an woedt, die christenen bekend moet voorkomen. Een samenvatting van zijn opstel treft u op de volgende pagina's. □